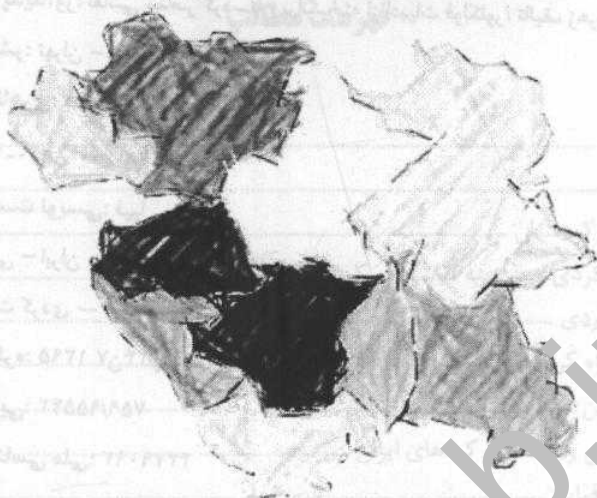

نقاشی معاصر کردستان برانگیخته از ادبیات فولکلور

تألیف:

اکتر. نورا باکزاد

(استاد یار گروه نقاشی، دانشگاه الزهراء (س))

انتشارات اندیشگان

پاییز ۱۳۹۵

سرشناسه: پاکزاد، زهرا، ۱۳۴۵ -

عنوان و نام پدیدآور: نقاشی معاصر کردستان برانگیخته از ادبیات فولکلور / تالیف زهرا پاکزاد.

مشخصات نشر: تهران - اندیشگان - ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۱۵۵ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۱۰-۱۳-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: نقاشی - ایران - کردستان

موضوع: ادبیات کردی - ایران

رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ ۷ ن ۲۴ پ / ND۹۸۰

رده بندی دیسی: ۷۵۹/۱۵۲

شماره کتابخانه ملی: ۴۳۷۹۰۹۲

انتشارات اندیشگان

نقاشی معاصر کردستان برانگیخته از ادبیات فولکلور

دکتر زهرا پاکزاد

ناظر فنی: صدیقه طلایی

صفحه آرا: معین دلاوری

مدیر هنری: علی عشقی

نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۲۵۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است.

آدرس: تهران - میدان انقلاب اسلامی - خیابان کارگر شمالی بالاتر از نصرت - پلاک ۱۱۴۶

تلفن: ۶۶۵۶۹۸۹۱ و ۶۶۹۳۱۶۶۹ دورنگار: ۸۹۷۸۴۵۵۸

وب سایت: www.hamyari.co

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۶	پیشگفتار
۷	مقدمه
۹	تاریخچه نقاشی در کردستان
۱۱	بخش اول: ادبیات کردی و پیشینه نقاشی در کردستان
۱۲	آشنایی با ادبیات کردی
۱۲	۱- ریشه‌شناسی واژه کرد
۱۵	۲- کرد در گذر زمان
۱۷	پراکندگی جغرافیایی جمعیت کردهای ایران
۱۷	۱- پراکندگی جغرافیایی
۱۸	۲- جمعیت کردها
۲۰	زبان و ادبیات کردی
۲۸	شاخه‌های ادبیات کردی
۲۸	فولکلور کردی، محرومیت از سوادآموزی
۲۹	۱- مکتب نقالان غنایی کرد
۳۲	شاخه‌های ادبیات کردی
۳۷	فرهنگ عامه (فولکلور)
۵۸	چند نمونه از آثار تصویرگری شرفنامه
۶۲	بخش دوم: نقاشی معاصر کردستان
۶۳	نقاشی معاصر کردستان
۷۳	معرفی و تحلیل آثار نقاشان کرد (نسل دوم)
۱۰۵	هادی ضیالدینی
۱۱۹	ماشالله محمدی
۱۳۲	فردین صادق ایوبی
۱۴۴	سخن آخر
۱۴۶	پیوست
۱۵۳	منابع و مآخذ

پیشگفتار

ادبیات کردی سرشار از حماسه بن حماسی و عاشقانه و روایت‌هایی از دوران‌های مختلف زندگی ملت کرد است. این روایت‌ها و چالش‌هایی که با آن روبرو بوده اند و موجب شکل‌گیری فرهنگ این مردمان شده است و با ذهن و زندگی آن‌ها عجین گشته است. از این رو اثرگذاری این روایت‌ها در ابعاد مختلف هنر این مرز و بوم دیده می‌شود. هدف این کتاب شناخت شاخص‌های تاثیرگذار ادبیات کردی و ارتباط آن با هنر نقاشی است. در این مجموعه میزان تاثیرپذیری نقاشان کرد از داستان و اسطوره‌های کردی مورد بررسی قرار گرفته است. برای رسیدن به این منظور به توصیف ادبیات کردی اعم از ادبیات شفاهی، منثور، منظوم و شاخه‌های آن و همچنین فولکلور کردی پرداخته شده است و سپس آثار چند تن از هنرمندان کرد معاصر و ارتباط مفهومی آثارشان با ادبیات فولکلور مورد تحلیل قرار گرفته است. آنچه مسلم است نقاشان کرد چه به صورت مستقیم یا غیرمستقیم از ادبیات شفاهی که پدیدآورنده فرهنگ عامه آنان می‌باشد بهره‌جسته اند و رابطه تنگاتنگ ادبیات و نقاشی در این سرزمین با ویژگی‌های فرهنگی و زبان این ملت پیوند یافته است.

ادبیات کردی بسیار گامیاه و شاهکارهای ادبی این زبان از نظر علمی و هنری دارای امتیازات و ارزش فراوان است. ادبیات کردی مظهر شعر و ترانه و موسیقی و آیین تمام نما و گویای زیبای‌های صمیمت کردستان است. این زبان در قرون اخیر مورد توجه زبان شناسان کرد شناسان شرقی و غربی قرار گرفته و دسته ای از مستشرقین، محققین و نویسندگان بزرگ کرد، در راه تدوین و توسعه فرهنگ کردی و روشن کردن نکات و گوشه‌های تاریک این زبان و ادبیات همت گامسته اند. ادبیات کردی ریشه در فرهنگ عامه مردم کرد دارد، بسیاری از «بیت»‌های کردی نخستین بار از زبان مردان و زنان خوش قریحه ای که در دل کوها باورها و آرزوهایشان را در قالب اشعار موزون زمزمه می‌کردند برآمده است و سینه به سینه به نسل‌های بعد منتقل گشته تا با صورت نوشتار درآمده و مدون گردیده است. گاه این داستان‌ها را مردان هنرمند زیردست برای فرمانروایشان گفته اند و بدون آنکه آگاه باشند خواست‌ها و آرزوهایشان را در قالب «بیت» درج کرده و در آن خود را با فداکاری و وفاداری به مرحله سروری و قهرمانی رسانده اند.^۱ در میان انبوه تفکراتی که در عموم مردم از هر اقلیمی مشترک است، در روایت‌های کردی ادبیات خاصی دیده می‌شود که خاص اقلیم و مردم این سرزمین است. مردمی که وطنشان را معشوق والای خویش می‌دانند و وفادارانه به دفاع از آن اهتمام ورزیده اند. نمود زندگی طبیعت گرا و دلاوری‌ها و شجاعت‌ها به وضوح در ادبیات کردی مشاهده می‌شود. داستان‌های موزون

۱ داستان منظومی است که با وزن هجایی سروده می‌شود.

و آهنگینی که در طول قرون به شاخ و برگ آن‌ها افزوده شده، درخت تنومندی ساخته که اکنون جایگاه ویژه‌ای داشته و فرهنگ کردی بر آن استوار است و در هنرهای ایشان نیز رسوخ کرده و تاثیر بسزا نماده است. در این کتاب سعی شده است رابطه ادبیات کردی با هنرهای بصری بویژه نقاشی آن مرز و بوم بررسی شود که شامل سه قسمت می‌باشد؛ ابتدا بررسی اجمالی ادبیات کردی، سپس تاریخچه نقاشی در کردستان پس از آن آثار نقاشان معاصر کرد که بر پایه ادبیات کردی آثاری را خلق کرده اند انتخاب شده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و پیوند آن‌ها با ادبیات و زبان فولکلور این سرزمین نشان داده شده است

آثاری که سراسر مملو از رنگ و نقوش زیبا می‌باشد و آدمی را به وجد می‌آورد و یادآور بهشت رنگین طبیعت کرد نشین است. همواره در مواجهه با آثار تصویری نقاشان خطه کردستان، رنگ و حال و هوای خاص آن‌ها، که سرشار از زیبایی‌های طبیعت بکر پیرامون آنهاست و چشم و دل آدمی را خیره‌ناز و هنرمند در آن رشد یافته و با آن پیوند دارد. فرهنگ عامه این سرزمین نیز، محض طبیعتش با درختان سر به فلک کشیده ریشه در ادبیات کهن این سرزمین دارد و این موضوع پیوند ادبیات نوشتاری و هنرهای تصویری آنان را فراهم آورده است.